

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:689

av Tina Ghasemi (M)

Tillåtande av gårdsförsäljning av alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillåta gårdsförsäljning av öl och vin och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I slutet av förra året stängde regeringen dörren för den diskussion som pågått under flera år, nämligen den som handlar om möjlighet till gårdsförsäljning av vissa alkoholhaltiga drycker.

Den som idag besöker en gårdsbutik får köpa lokalproducerade livsmedel som t.ex. kött, ost och marmelad men inte öl och vin. I övriga Europa är gårdsförsäljning en naturlig och självklar del i turismen, landsbygdens näringsliv och en levande lokal arbetsmarknad. I länder utan försäljningsmonopol kan producenterna dessutom sälja direkt till sin hemmamarknad, utan distribution eller fördyrande mellanled. Sådan försäljning är gynnsam för både producent och kund, därtill är det mer miljövänligt.

Argumenten som förts fram av regeringen är att gårdsförsäljning inte är förenlig med Systembolagets ensamrätt enligt EU-rätten. EU-kommissionen har gett besked om att gårdsförsäljning av alkohol visst är förenlig med ett alkoholmonopol, och att det inte finns några EU-rättsliga hinder som omöjliggör att sådan försäljning införs. Ett exempel är Finland som haft både gårdsförsäljning och alkoholmonopol i flera år utan att EU satt stopp för detta. Sverige är det enda land inom EU som inte tillåter t.ex. en vinbonde att sälja sina varor på gården.

Den förra alliansregeringen tillsatte en utredning med uppdrag att ta fram ett förslag till hur gårdsförsäljning av alkoholdrycker kan ske på ett sätt som är förenlig med EU-rätten liksom detaljhandelsmonopolet och utan att det leder till negativa konsekvenser för folkhälsan. Flera remissinstanser ställde sig då positiva till betänkandet om gårdsförsäljning (SOU 2010:98), bland annat Jordbruksverket, Tillväxtverket, Lantbrukarnas riksförbund, Sveriges hotell- och restaurangföretagare och Företagarnas riksorganisation. EU-kommissionen har understrukt att gårdsförsäljning av lokalproducerat öl och vin är juridiskt förenligt med Systembolagets försäljningsmonopol.

Det andra argumentet som lyfts fram är folkhälsoaspekten. Inte heller det argumentet är särskilt övertygande. Den produktion som sker på gårdarna är ofta av mindre mängd och säljs i småskalighet. Gårdsproducerad öl eller vin är en relativt dyr och exklusiv produkt och skulle troligtvis ha en liten betydelse och inverkan på hur mycket alkohol som säljs i Sverige. Därtill är det knappast så att den som lider av alkoholproblem tar sig till en avlägsen gård för att köpa alkohol.

För de lokala mindre producenterna är det inte helt lätt att klara sig på marknaden idag. systembolaget ställer nämligen stora krav på kvantitet hos leverantörerna, vilket långt ifrån alla mindre bryggerier klarar av att producera. De som inte klarar av att komma in i systembolagets sortiment måste antingen avvecklas eller omstrukturera sig. Detta är något som främst missgynnar de små bryggerierna.

Det finns många anledningar till varför vi bör tillåta gårdsförsäljning. Vill vi främja en levande landsbygd, uppmuntra det lokala näringslivet, skapa fler arbetstillfällen, bidra till en bättre miljö och värna om en ökad turism är valet givet. Regeringen bör i enlighet med som ovan anförs därför se över möjligheten att tillåta gårdsförsäljning av öl och vin.

Tina Ghasemi (M)